

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 308
van **GRETE REMEN**
datum: 22 februari 2019

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Bedrijven - Betaalhygiëne (2)

Eind 2017 bleek uit een studie van Graydon en UNIZO dat het betaalgedrag van Belgische bedrijven onderling en van de overheid naar bedrijven rampzalig te noemen was. Dat beeld werd versterkt toen eind vorig jaar de betalingsindex van Graydon uitwees dat bedrijven hun facturen het traagst betalen sinds 2013.

Een verbetering van deze situatie zit er ook niet aan te komen: in de aanloop naar een actuele studie van UNIZO en Graydon, voerde UNIZO reeds een eerste peiling over het betaalgedrag van bedrijven uit bij kmo-leiders. Daaruit blijkt dat later dan 30 dagen betalen de norm is geworden. Zeven op de tien kmo-leiders verdenken grote bedrijven ervan hun machtspositie te misbruiken om facturen (veel) later te betalen. Drie vierde is ervan overtuigd dat multinationals dezelfde tactiek toepassen. Betalingen tussen de 60 en 120 dagen na de afgesproken datum zijn naar verluid al lang geen uitzondering meer.

De meest recente cijfers uit 2018 bewijzen dit ook: acht op de tien ondernemers worden geconfronteerd met laattijdige betalingen en meer dan 10 procent van de facturen wordt zelfs later dan 90 dagen of gewoon niet betaald. Graydon spreekt in het derde trimester van 2018 over het slechtste trimester in de afgelopen vier jaar als we kijken naar de betalingsindex. Ze concluderen dat 2018 een duidelijke neerwaartse tendens vertoont inzake correct betaalgedrag.

Die laattijdige betalingen kosten onze bedrijven liefst 10 miljard euro per jaar en zorgen zo voor liquiditeitsproblemen, die op hun beurt nefaste gevolgen hebben voor de winst en de werkgelegenheid.

De overheid is trouwens ook niet onschuldig in deze zaak. Speciale en ingewikkelde regels zorgen ervoor dat ze bedrijven consequent te laat betaalt. Gemiddeld genomen betalen de overheden in ons land amper 40 procent van hun facturen tijdig. De Vlaamse overheid kondigde recentelijk wel aan stappen te willen ondernemen om dit te verbeteren. Minister Peeters wil voortaan goedgekeurde facturen tot twintig dagen voor de wettelijke vervaldag betalen. Zo krijgen leveranciers sneller hun geld en daalt het risico om in financiële moeilijkheden te komen. De minister verwacht dat deze maatregel vooral bij elektronische facturatie duidelijk voelbaar zal zijn voor bedrijven.

UNIZO Limburg wil daarom een label ontwikkelen voor kmo's en zelfstandigen met een positieve betaalhygiëne. Bedrijven die hun facturen tijdig betalen, krijgen zo erkenning. Andere bedrijven zullen sneller samenwerken met loyale partners, waardoor het label hopelijk kan leiden tot een mentaliteitswijzing bij veel wanbetalers. Op die manier hoopt

de werkgeversorganisatie een gezonde betaalcultuur te stimuleren. De initiatieven die de overheid de afgelopen jaren nam, blijken immers weinig tot geen effect te hebben.

In de plenaire vergadering van 20 februari 2019 gaf de minister, bij monde van minister-president Geert Bourgeois, reeds aan dat zij een gezonde betaalhygiëne belangrijk vindt en dat zij en haar administratie het label zullen steunen. Zo zal VLAIO (Agentschap Innoveren en Ondernemen) het label actief promoten tijdens zijn events en opleidingen en zal de organisatie een correct betaalgedrag blijven aansporen.

UNIZO stelde ook voor om de betalingstermijn nooit langer dan 30 dagen, inclusief verificatie, te laten bedragen. Ook het invoeren van automatische verwijlrenten is voor UNIZO een mogelijke maatregel om de problematiek aan te pakken.

1. Minister-president Geert Bourgeois gaf aan voorstander te zijn van een versoepeling van de verificatietermijn bij gestandaardiseerde leveringen.

Acht de minister het ook wenselijk dat er een wetgevend antwoord komt op de voorstellen van UNIZO (maximum betalingstermijn van 30 dagen inclusief verificatie en automatische verwijlrenten)? Waarom wel/niet?

2. In mijn eerste schriftelijke vraag (nr. 58 van 16 november 2018) omtrent deze problematiek vroeg ik reeds naar de mening van werkgeversorganisaties over bijkomende initiatieven en maatregelen om de betaalhygiëne te verbeteren. Het antwoord luidde toen: "Er is contact genomen met Unizo en Voka. Beide organisaties geven aan dat zij weinig problemen ervaren rond wanbetaling zowel tussen bedrijven onderling als met de overheid. Ze vinden de huidige wetgeving performant en hebben op korte termijn geen nood aan extra dienstverlening zoals infosessies of een nieuw platform." De noodkreten zijn echter duidelijk. Werkgeversorganisaties nemen nu wel zelf initiatieven.

Zal de minister opnieuw samenzitten met de werkgeversorganisaties om hun noden inzake deze problematiek in kaart te brengen en te bekijken welke initiatieven er naast de invoering van een label genomen kunnen worden?

3. In diezelfde vraag (nr.58) verwees de minister ook naar het groeiende succes van het betalingsbevel. Die procedure stelt ondernemers in staat om de betaling van onbetwiste facturen zonder tussenkomst van een rechtbank af te dwingen. Deze procedure lijkt echter nog onbekend en verhelpt de problematiek onvoldoende.

Is het volgens de minister wenselijk dat het betalingsbevel actief gepromoot wordt bij ondernemers? En zo ja, op welke manier?

4. Vaak gaat het bij betalingsachterstanden om machtsmisbruik van grote bedrijven ten opzichte van kleine bedrijven. Die laatste groep heeft vaak de mogelijkheid niet om actie ondernemen. De relaties met grote klanten zijn immers cruciaal.

Hoe kan de factor machtsmisbruik buitenspel worden gezet? Zal de recente wetgeving inzake misbruik van machtsverhoudingen in B-to-B-relaties voldoende zijn om daar paal en perk aan te stellen?

ANTWOORD

op vraag nr. 308 van 22 februari 2019

van **GRETE REMEN**

1. De wet op de overheidsopdrachten is een federale bevoegdheid. Ik sluit me evenwel aan bij het antwoord dat de heer Bourgeois gaf. Het lijkt me aangewezen dat er een overleg komt met mijn collega's om te bekijken op welke manier er nog vooruitgang kan worden geboekt om als Vlaamse overheid sneller te betalen. Ik ben evenmin bevoegd voor het regelen van betalingen tussen bedrijven. Vooraleer zo'n initiatief te nemen zou er mijn inziens best wel inzicht zijn:
 - hoe groot de kans is dat ondernemingen die zich nu niet nauw houden aan de betalingstermijnen zich zullen confirmeren;
 - welke bijkomende kosten deze verstrenging zou veroorzaken voor de bedrijven die goede betalers zijn;
 - in welke mate ondernemingen zowel slachtoffer als dader zijn.
2. Ik ben steeds bereid tot overleg met de werkgeverorganisaties om een inventarisatie te maken van welke middelen ze nu reeds inzetten om ondernemers oplossingen aan te bieden en welke noden er nog zouden zijn. Eveneens kan dan worden overlegd over mogelijke maatregelen, indien daar draagvlak voor bestaat.
3. Aangezien het een globaal probleem is, zal ik nagaan of het betalingsbevel aan bod kan komen in het Vlaio-netwerk. Het Vlaio-netwerk brengt immers alle dienstverleners van het Agentschap Innoveren & Ondernemen samen. Er kan aan hen bijvoorbeeld gevraagd worden om in contacten met ondernemers het betalingsbevel ter sprake te brengen.
4. De tijd zal uitwijzen of de nieuwe reglementering effectief is. Een evaluatie kan maar worden gemaakt wanneer de reglementering voldoende tijd heeft gekregen om zich te bewijzen.